

Tienpidon ja liikenteen suunnitelma 2021-2024

Varsinais-Suomen ELY-keskus

Varsinais-Suomen tienpidon ja liikenteen suunnitelman 2021-2024 sisältö

1. Ajankohtaista tienpidossa ja liikenteessä	3
2. Alueemme erityispiirteet	4
3. Odotuksia tienpidolle ja liikenteelle.....	5
4. Asiakaskokemus	6
5. Kävely ja pyöräily.....	7
6. Joukkoliikenne	8
7. Liikenneturvallisuus ja ympäristö.....	9
8. Tienpidon ja liikenteen suunnitelma.....	10
8.1 Tieverkon hoito	10
8.2 Tieverkon ylläpito.....	12
8.3 Suunnittelukohteet ja alueelliset investoinnit.....	13
8.4 Kehittämishankkeet	14
8.5 Saaristoliikenne	15

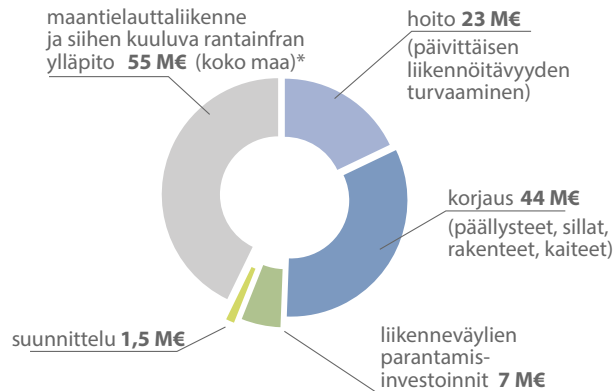
1. Ajankohtaista tienpidossa ja liikenteessä

Tervehdys!

Olen Tuovi Päiviö, liikennejohtaja Varsinais-Suomen ELYssä. Aloitin pestissäni syyskuussa. Siirryin vastaavasta tehtävästä Uudenmaan ELYstä, jossa työskennellään pitkälti hyvin samojen asioiden parissa kuin täällä. Uuttakin olen päässyt opiskelemaan, erityisesti saaristoliikenteestä, joka on koko maan osalta meidän vastuullamme. Olen juuriltani ja sydämeiltäni varsinaissuomalainen, kotoisin Mietoista.

Korona-aika on myllertänyt perusteellisesti arkimme ja työn-tekemme. Vaikka tienpidon ja liikenteen työt sinänsä ovat edenneet ongelmitta, on uudessa työpaikassa aloittaminen ja yhteistyökumppaneihin tutustuminen näinä aikoina tavalista vaikeampaa. Odotan kovasti, että päästään toisemme kohtaamaan. Tässä suunnitelmassa esittelemme pääkohtia työstämme. Liikenneasiat liittyvät jokaisen meistä arkeen ja käytännössä liki jokaisen yrityksen toimintaan. Koen, että teemme merkityksellistä työtä. Tarpeita on paljon enemmän kuin mahdollisuuksia niihin vastata. Paljon kuitenkin tapahtuu tänäkin vuonna tienpidossa ja liikenteessä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen perusväylänpidon rahoituksen tuoteryhmittäinen kohdennus vuonna 2021 (M€).

*Varsinais-Suomen osuus noin 30 M€

LIIKENNE 12

Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma **Liikenne 12 on valmistumassa** ja siihen liittyvä investointiohjelma 2022-2029 tulee linjaamaan lähivuosien suuret investoinnit.

SUUNNITTELUKOHTEET

Alueella on käynnissä runsaasti **isoja suunnittelukohteita**, joiden toteutus vaatii huomattavasti rahoitusta. Niiden kaikkien toteutukseen ei tulla saamaan rahoitusta tällä suunnittelukaudella.

SAARISTOTIE

Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen erittäin huono kunto ja liikennerajoitukset rajoittavat Paraisten suurteollisuuden kuljetuksia. **ELY-keskus kiirehtii siltajen suunnittelun eteenpäin viemistä.** Rahoituksen varmistumisesta kestää kuitenkin vähintään noin viisi vuotta uusien siltajen valmistumiseen.

PÄÄLLYSTYSTYÖT

Päälystysrahoituksessa on suurta vuosittaista vaihtelua ja rahoitukseen pitäisi olla pitkäjänteisempi. **Tämän vuoden päälystysohjelma on lähes puolet lyhyempi kuin olisi tarve.**

SORATIED

Sään ääri-ilmiöt ovat lisääntyneet vaikeuttaen päivittäisen liikennöitävyyden turvaamista. Selvä muutos aiempaan on **sorateiden ongelmien lisääntyminen.**

KÄVELY JA PYÖRÄILY

Kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita pyritään parantamaan monin eri tavoin. Mm. **talvipyöräilyn mahdollisuuksia pyritään parantamaan** kehittämällä keskeisten pyöräilyväylien talvihoidon laatua huomioimalla paremmin pyöräilyn erityispiirteet.

MAL-OHJELMA

Turun kaupunkiseudulla pystytään toteuttamaan **MAL-ohjelman avulla kestävä kehitys ja liikenneturvallisuutta parantavia pieniä investointeja**, joita ei muutoin olisi juurikaan mahdollista toteuttaa.

KORONAN VAIKUTUKSET

Koronatilanne on vähentänyt liikennemääriä kokonaisuutena, mutta tienpidon toimiin se ei ole vaikuttanut.

JOUKKOLIIKENNE

Joukkoliikenteessä koronatilanne on vähentänyt matkustusta huomattavasti ja vähentänyt joukkoliikenteen taloudellista kannattavuutta, mikä on johtanut mm. äkillisiin markkinaehtoisien liikenteen lakkauttamisiin. ELY-keskus on pyrkinyt hankkimaan korvaavaa liikennettä tilalle.

SAARISTOLIIKENNE

Maantielauttaliikenteessä kerätään jatkuvasti tietoa lauttapaikoittain tilatun välityskyvyn riittävydestä ja kysyntään on pyritty vastaamaan palvelutasomuutoksilla. Yhteysalusliikenteen tulevissa **hankinnoissa kiinnitetään entistä enemmän huomiota toiminnallisiin ja laadullisiin tekijöihin** huomioiden erityisesti talviajan liikenne.

2. Alueemme erityispiirteet

Monimuotoinen luonnonympäristö, runsas hirvieläinkanta

Maatalouden kuljetukset

Metsätalouden kuljetukset

Seutujen välinen liikenne

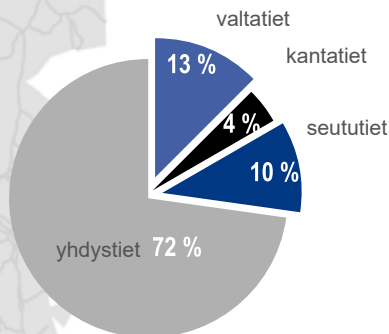
Rannikkoseudun ilmasto

Satamat ja satamaliikenne, telakka

Rikas kulttuuriperintö, saaristo

Satakunnassa

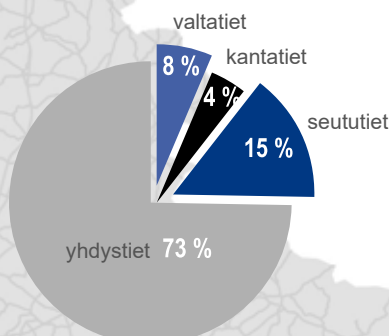
215 351 asukasta

3 191 km maanteitä

1 491 milj. ajoneuvokilometriä vuodessa

352 km jalankulku- ja pyöräteitä

680 siltaa

Varsinais-Suomessa

481 673 asukasta

4 879 km maanteitä

2 960 milj. ajoneuvokilometriä vuodessa

533 km jalankulku- ja pyöräteitä

1 119 siltaa

Alue on elinvoimainen ja houkutteleva.

Liikenteen sujuvuutta parantavia hankkeita on valmistumassa ja monet alueelle tärkeät suunnitteluhankkeet ovat käynnissä.

Kestäviä kulkumuotoja edistetään Turun kaupunkiseudulla MAL-sopimuksen toimenpiteillä.

Liikenteen kasvu on nopeaa ja se edellyttää liikenteellisten pullonkaulojen purkamista - mm. E18 Turun kehätiellä on mittavat investointitarpeet. Alueelle tärkeitä investoita odottaa toteutusrahoitusta myös erityisesti valtateiden 2 ja 8 osalta.

Huonokuntoisia ja tyydyttävässä kunnossa olevia siltoja on paljon, toteuttamista odottaa useita isoja ja kalliita siltakohteita.

Alueen maaperä ja ilmasto rapauttavat tierakenteita keskimääräistä nopeammin ja tienpidon kannalta haastavat kelit ovat yleistyneet - mm. sateet ja nollakelit liukastavat tiet, reikiinnyttävät päällysteet ja pehmentävät soratiet.

Tieverkon korjausvelan vähentäminen vaatii pitkäkestoista korkeampaa rahoitustasoa.

3. Odotuksia tienpidolle ja liikenteelle

MAANKÄYTTÖ

Varsinais-Suomelle ja Satakunnalle on tyypillistä runsas kaupunkien ja taajamien määrä pääteiden varrella. Kunnan maankäyttö vaatii yhteensovittamista liikenteen kanssa ja aiheuttaa usein turvallisuusongelmia. Pitkän matkan liikenteen sujuvuuden turvaaminen tarkoittaa kuitenkin usein, ettei paikallisen ja kevyen liikenteen turvallisuutta ja muita tarpeita pystytä riittävästi huomioimaan.

Kaupunkiseutujen sisääntuloväylät

Myös kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä on pullonkauloja, jotka haittaavat mm. työmatkaliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Investointihankkeilla voidaan vastata elinkeinoelämän, kuntien maankäytön ja liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin, mutta hankkeet etenevät usein hitaasti rahoitussyistä.

Rekkaparkit

Viime aikoina on noussut esiin tarve raskaan liikenteen tautopaikkojen lisäämiselle mm. johtuen EU:n suhteellisen tiukoista lepoaikasääddöksistä. Maanteiden varsilla etenkin satamien läheisyydessä on tarpeita uusille rekkaparkkialueille. Varsinais-Suomen ELY-keskus on laatinut yhteistyössä SKALin kanssa tarveselvityksen rekkaparkeista. Parhaillaan selvitetään rekkaparkille sijaintipaikkaa E18 Turun kehätien varteen, Satakunnassa suurimmat tarpeet kohdistuvat valtateiden solmukohtiin Porin kaupunkiseudulle, Raumalle ja Huittisiin.

Haja-asutusalueen liikenne

Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa maatalous on merkittävä elinkeino, ja maatalouden kuljetukset keskittyvät alemmalle tieverkolle. Vähäliikenteisillä teillä tienpidon painopiste on päivittäisen liikennöitävyyden turvaamisessa. Vähäliikenteisillä teillä on paljon pintavaurioita, painumia, heittoja ja kantavuuspuutteita, mutta nykyrahoituksella pys-

tytään korjaamaan vain pahimpia kohtia. Sään ääri-ilmiöt ovat lisääntyneet viime vuosina ja ne vaikeuttavat päivittäisen liikennöitävyyden turvaamista.

Matkailu

Alueella halutaan panostaa kotimaan matkailun kehittämiseen. Matkailun kehittämisessä saavutettavuudella, vaihtoehtoisilla kulkumuodoilla ja informaation löydettävyydellä on iso rooli. ELY-keskuksella on rajalliset mahdollisuudet näiden edistämiseen yksinomaan matkailunäkökulmasta.

Toiminnan suunnittelussa huomioidaan elinkeinoelämän tarpeet kokonaisuutena ja yleensä parannustoimenpiteet palvelevat myös matkailun saavutettavuutta. Liikennepalveluja suunnitellaan kuitenkin pääasiassa paikallisten tarpeiden mukaan, eikä esim. reitti- ja aikataulutietoja ole koottu yhteen matkaketjujen suunnittelua varten.

Saariston Rengastie onkin merkittävä kotimaan matkailukohde ja Rengastielle on jo tehty ja tehdään seuraavien vuosien aikana lukuisia parannuksia lauttarantoihin, lauttakapasiteettiin sekä pyöräilyreitteihin.

Kestävät kulkumuodot

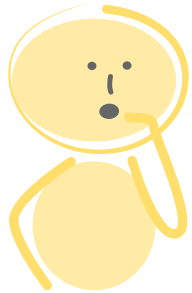
ELY-keskus pitää erittäin tärkeänä kestävien kulkumuotojen kehittämistä. MAL-ohjelmalla on pystytty parantamaan oleellisesti Turun kaupunkiseudulla kestävän liikkumisen mahdollisuuksia. Muutoin parannustoimia voidaan toteuttaa lähinnä kuntien kanssa yhteistyössä tai erillisrahoituksella. Liikkumisen ohjaus ja maankäytön suunnittelu ovat tärkeitä ohjauskeinoja, joilla vaikutetaan liikkumisen perusedellytyksiin. Päävastuu toimenpiteistä on kuitenkin muilla toimijoilla.

Päästövähennystavoitteet

Päästövähennystavoitteiden edistäminen infrastruktuurin kehittämisellä ja ylläpidolla ovat suoraan riippuvaisia käytössä olevan rahoituksen tasosta. Autokannan uusiutumista ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä ELY-keskus voi edistää palveluntuottajien kaluston osalta hankintakriteereillä, mutta latauspisteiden rakentamisen edistämiseksi ELY-keskuksella ei ole vielä selkeää roolia.

Maantielauttaliikenteessä on tehty isoja harppauksia energiankulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi ja tavoitteena on vähentää päästöjä entisestään pitkien sopimusten ja kalustouudistusten avulla.

4. Asiakaskokemus

Monesti ongelmana on muiden piittaamaton liikennekäyttäytyminen ja siihen on vaikea puuttua tienpidon toimin.

Investointihankkeilla voidaan vastata elinkeinoelämän, kuntien maankäytön ja liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin, mutta hankkeet etenevät usein liian hitaasti rahoitussyistä. Kaupunkiseutujen sisääntuloväylillä on pullonkauloja, jotka haittaavat mm. työmatkaliikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Raskas liikenne kulkee pääteiden ohella myös alemmalla tieverkolla ja niiden kuntopuutteet ja pitkät toimenpideajat aiheuttavat vaikeuksia kuljetuksille sekä tyytymättömyyttä.

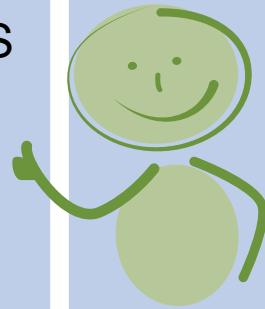
Kirjalansalmen sillan huono kunto huolettaa alueen toimijoita. Sillalle asetetut liikennöintirajoitukset haittaavat etenkin Paraisten suurteollisuuden kuljetuksia.

LIIKENNE- TURVALLISUUS

Oman asuinympäristön liikenneturvallisuudessa koetaan puutteita. Myös runsas taajamien määrä pääteiden varrella aiheuttaa turvallisuusongelmia ja lasten turvallinen liikkuminen huolettaa etenkin taajama-alueiden ulkopuolella.

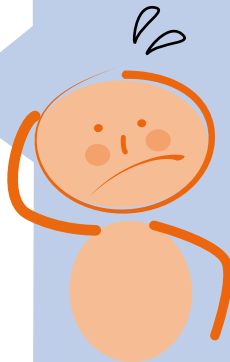
Sähköiset, helpot asiointikanavat kannustavat palautteen antamiseen.

ASIAKASPALVELU

Asiakkaat ovat tyytyväisiä ELY-keskuksen asiakaspalveluun ja asiointipalveluihin. Asiakaspalautteen määrä on kasvanut tasaisesti viime vuosina.

PALVELUTASO

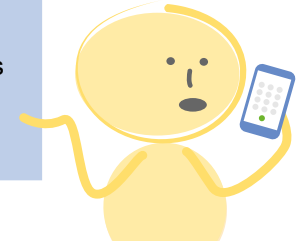

Tyytymättömyys kohdentuu tienpidon ja liikenteen palvelutasoon, mikä on rahoituskysymys. Ilmastomuutoksen myötä oudot ja vaihtelevat kelit ovat lisääntyneet ja tieverkolla on edelleen paljon korjausvelkaa. Toisaalta saamme paljon negatiivista palautetta sellaisiltakin teiltä, jotka ovat laatuvaatimustemme mukaisessa kunnossa.

PÄÄLLYSTYS

Viime kesänä voitiin pitkästä aikaa päällystää enemmän alemman tieverkon kohteita ja se poiki lisää yhteydenottoja asiakkailta, jotka toivoivat päällystettä myös omalle kotitielle. Myös tietoihin liittyvät yhteydenotot lisääntyivät, koska tietöitä tehtiin enemmän. Kesäkauden asiakastytyväisyys kuitenkin parani hieman, kun päällysteitä uusittiin enemmän.

Rahoituksen vähentyessä tänä vuonna tilanne voi kääntyä nopeasti huonompaan suuntaan. Rahoitukseen tarvittaisiinkin enemmän pitkäjänteisyyttä.

SORATIED

Selvä muutos aiempaan on sorateiden ongelmien lisääntyminen, ja niistä saamme tällä hetkellä ylivoimaisesti eniten palautetta.

Rakentamattomat soratiet eivät kestä pitkiä sateisia kausia, vaan pinta velliintyy haitaten sekä yksityisten että raskaan liikenteen kuljetuksia.

TOIMENPIDE- AJAT

Etenkin haja-asutusalueiden vähäliikenteisillä teillä pitkät toimenpideajat ja riittämättömät toimenpiteet aiheuttavat tyytymättömyyttä.

Vuodet ovat keskenään erilaisia ja sään ääri-ilmiöt ovat lisääntyneet. Ne haastavat tienpitoa ja vaikeuttavat teiden päivittäisen liikennöitävyyden turvaamista. Tienpidossa pitää pystyä varautumaan monenlaisiin sääolosuhteisiin, mutta kaikilla keleillä ei pystytty saamaan aikaan asiakkaita tyydyttävää lopputulosta.

5. Kävely ja pyöräily

Kävelyn ja pyöräilyn rooli osana liikennejärjestelmää ja arki-liikkumista on noussut yhä keskeisempään asemaan viime vuosina. Taustalla ovat mm. kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen ilmastomuutoksen ja päästöjen hillitsemiseksi sekä yleinen huoli liikkumisen vähentymisestä ja sen vaikutuksista kansanterveyteen.

Keskeisimpiä keinoja edistää jalankulkua ja pyöräilyä on kuntien taajamarakenteen tiivistäminen niin, että palvelut ovat saavutettavissa kävelen tai pyöräillen. ELY-keskus edistää kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita myös liikennejärjestelmätyössä, jota tehdään yhdessä kuntien ja maakunnan kanssa. Viime vuosina kevyen liikenteen hankkeita on toteutettu yhteistyössä kuntien kanssa ja erillisrahoituksella.

Turun kaupunkiseudulla panostetaan tällä MAL-kaudella aiempaa enemmän kävelyn ja pyöräilyn parannustoimiin. Esimerkiksi pyöräilyn olosuhteita parannetaan saariston pienellä rengastiellä mm. polkutieosuuden päällystämällä Lillmälön kylätien ja lauttarannan välillä sekä pyörien huoltopisteitä rakentamalla. Vuonna 2022 rakennetaan jalankulku- ja pyörätie Särkäsalmien sillan ja Poikon välille tarjoten yhtenäisen väylän Naantalista keskusta Merimaskuun palvelun Pienen rengastien matkailua.

Pääpyöräilyreittien opastusta ja viitoitusta uusitaan

Kesäkuun alussa 2020 voimaan astunut tieliikennelaki toi käyttöön uuden tyyppisiä pyöräilyn opasteita. Turun ja Porin seuduilla pyöräilyn opastus tullaan uusimaan näiden opasteiden mukaiseksi tulevien vuosien kuluessa. Porin seudulla on käynnissä opasteiden suunnittelu ja ensimmäinen osuus myös toteutetaan tämän vuoden aikana. Turun seudulla muutaman reitin opastus toteutettiin jo viime vuonna ja tänä toteutusta jatketaan viidellä reitillä. Lisäksi tämän vuoden aikana suunnitellaan muitakin reittejä, joiden opastuksen toteutus tapahtuu vuodesta 2022 eteenpäin. Kukin reitti on numeroitu ja reitin kulkeminen onnistuu seuraamalla opasteisiin merkittyä numeroa.

Talvipyöräilyn suosio on kasvanut selvästi viime vuosien aikana. Väylien talvihoitoon toivotaankin eniten parannusta. Mt 110 pyöräilyväylän talvihoitoon on panostettu aiempaa enemmän ja siitä on saatu asiakkailta kiitosta. ELY-keskus suunnittelee laajemminkin pyöräilyn pääreittien talvihoidon laadunparannusta.

Eniten jalan ja pyörällä liikutaan lyhyitä matkoja. Potentiaalia matkojen lisäämiselle on, sillä autolla liikutaan paljon myös muutaman kilometrin matkoja.

Kävelyn ja pyöräilyn edistämisessä pääpaino on etenkin kaupunkiseuduilla siirtymässä uusien väylien rakentamisesta **nykyisten väylien parantamiseen.**

Merkittävimmät syyt pyöräilyyn ovat sen **myönteiset vaikutukset fyysiseen kuntoon ja terveyteen sekä ulkoilu ja virkistys.** Suurimmat pyöräilyä haittaavat tekijät ovat sää ja ettei kaikki kuljetettava ei mahdu pyörällä mukaan. Suurimpana syynä jättää pyöräilemättä tai pyöräillä harvoin on liian pitkä välimatka.

Kävely ja pyöräily ovat **tärkeä osa joukkoliikenteen matkaketjuja.** Kehittämistä toivotaan pyörien pysäköimiseen mm. joukkoliikenneasemilla.

Kevään aikana toteutetaan lisäksi EuroVelo 10 -reitin opastus Turusta Helsinkiin ja EuroVelo 10:n opastuksen suunnittelu Turusta Vaasaan käynnistyy. EuroVelo -reitit ovat Eurooppaa kiertäviä pyöräilyreittejä, joista kolme ulottuu Suomeen. EuroVelo -reiteistä Turun ja Helsingin välinen osuus on ensimmäinen väli Suomessa, jonka opastus toteutetaan reitin varrella. Reitin tunnus on numero 10, jonka ympärillä on keltaisia tähtiä. EuroVelo-reitin opastus toteutetaan pilottihankkeena Väyläviraston kävelyn ja pyöräilyn erillisrahoituksella.

Mikä on kylätie?

Kylätiellä autoille on varattu normaalia kapeampi ajorata ja tien molemmilla puolilla on tavallista leveämmät pientareet. Kohtaamistilanteessa autot väistävät tilapäisesti pientareelle. Kylätiellä voidaan parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita ilman uuden väylän rakentamista. Kylätiet ovat Suomessa suhteellisen uusi tietyyppi, eikä niitä ole vielä toteutettu kovin paljon. ELY-keskus suunnittelee kylätien toteutusmahdollisuuksia.

ELY-keskus toimii joukkoliikenneviranomaisena Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa seudullisten ja kaupunkiviranomaisten ulkopuolelle jäävällä alueella ja se myös vastaa viranomaisrajat ylittävästä joukkoliikenteestä. Muita joukkoliikenneviranomaisia ovat Varsinais-Suomessa Turun seudullinen viranomainen ja Salon kaupunki sekä Satakunnassa Porin seudullinen viranomainen ja Rauman kaupunki. Joukkoliikenneviranomaisten pääasiallisena tehtävänä on järjestää joukkoliikennettä silloin kuin sitä ei tarvittavassa laajuudessa järjesty markkinoiden ehtoilla.

tä, seutukeskuksia yhdistävää seutuliikennettä ja harvaan asutuilla alueilla peruspalvelun takaavaa liikennettä. ELY-keskus vastaa 31 kunnan ja n. 200.000 henkilön linja-autoyhteyksistä.

Siirtymää kestäviin liikkumistapoihin pitäisi saada vauhditettua huomattavasti. Joukkoliikenteen houkuttelevuutta lisätään monin eri keinoin. Lähtökohtaisesti linjastot suunnitellaan palvelemaan kunnan asukkaita mahdollisimman laajalti ja erityisesti

ELY-keskus vastaa myös maantieverkon linja-autopysäkkien infrasta ja niiden oheispalveluna pyörä- ja autoliityntäalueista. Pysäkkikatoksia uusitaan perustienpidon rahalla Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa yhteensä n. 20 kpl vuodessa. MAL-rahoituksen avulla uusittavien katosten määrää on pystytty kasvattamaan huomattavasti. MAL-kaudella 2020–2023 katosten uusimista jatketaan ja lisäksi pyritään löytämään matkustajia palvelevia pyöräliityntäalueita.

Turun kaupunkiseudulla on eniten matkustajia ja eniten potentiaalia matkustajamäärien kasvamiselle. ELY-keskuksen hankkimassa liikenteessä Turun kaupunkiseudulla tehdään vuosittain n. 1 miljoonaa matkaa.

Joukkoliikenteen kulkutapaosuus kaikesta liikkumisesta on Turun kaupunkiseudulla 8 %, Porin kaupunkiseudulla 2 % ja kaupunkiseutujen ulkopuolella 2 %.

Parhaillaan ELY-keskus kokeilee Turun kaupunkiseudulla Seutu+ mobiilikausituotetta, jonka tarkoitus on taata sujuva matkustus seutu- ja kaupunkiliikenteen välillä ja tarjota uusia sähköisiä lipun lataus- ja hankintatapoja. Myöhemmin Seutu+ lippujärjestelmää voidaan laajentaa myös muille ELY-keskuksen joukkoliikenteen reiteille.

www.seutuplus.fi

7. Liikenneturvallisuus ja ympäristö

Liikenneturvallisuus

Liikennemäärät ovat suuret ja tieverkko on vanhaa

Alueen liikenneturvallisuustilanne on menossa hieman parempaan suuntaan, mutta se on edelleen muuta maata heikompi. Vanhentuneella päätieverkolla merkittävin turvallisuusongelma on kohtaamisonnettomuudet. Niiden vähentämiseksi keskikajateiden rakentaminen olisi vaikuttava toimenpide. Kuolemaan johtavat onnettomuudet tapahtuvat useimmiten valtateilla, joissa on yleensä korkeammat nopeusrajoitukset. Vt 8 Turku-Pori parantaminen turvallisuusratkaisuineen on vähentänyt merkittävästi henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrää.

Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa hirvieläinonnettomuustilanne on vakava ja kehityssuunta huono

Kannan kasvu on merkittävin onnettomuuksien selittävä tekijä. Tavoitteena tuli olla etenkin nykyistä selvästi pienempi peura- ja kauriskanta. Uutena kokeiluna on toteutettu riista-vaara-alueella metsäisen tieosuuden avartamista tienvarsien puustoa raivaamalla.

Tieverkon liikenneturvallisuuspuutteita arvioidaan säännöllisesti

Arviointia tehdään mm. tiekohtaisilla liikenneturvallisuustarkastuksilla, kuntien kanssa yhdessä laadittavien liikenneturvallisuuksunnitelmien yhteydessä ja onnettomuustilastojen avulla. ELY-keskus saa myös paljon kansalaisilta liikenneturvallisuuksia parantavia toimenpide-ehdotuksia. Monesti niiden taustalla on muiden tielläliikkujiin piittaamaton käyttäytyminen, johon on kuitenkin vaikea puuttua tienpidon toimin.

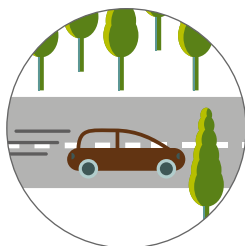
Varsinais-Suomen ELY-keskus on lanseerannut Viiden tähden liikenneturvallinen kunta toimintamallia. Tähtijärjestelmän avulla on tarkoitus kannustaa kuntia tekemään aktiivista liikenneturvallisuuksustyötä ja saavuttamaan viiden tähden liikenneturvallisuuksustatus. Jos kunnan omat resurssit eivät riitä liikenneturvallisuuksiryhmän aktiivisen toiminnan ylläpitämiseen niin kunnat ja ELY-keskus ovat yhdessä palkanneet liikenneturvallisuuksukoordinaattorin aktivoimaan toimintaa ja helpottamaan kunnan viranhaltijoiden työtaakkaa.

Huolestuttavinta alueen liikenneturvallisuustilanteessa on nuorten 15–24 -vuotiaiden suuri osuus onnettomuuksissa. **Joka kolmas henkilövahinkoon johtanut onnettomuus on tapahtunut nuorille.**

Pyöräilyn lisääntyminen näkyy pyöräilyonnettomuuksien määrän kasvuna. Pyöräilyonnettomuudet keskittyvät pääasiassa taajama-alueille.

Onnettomuustyypeistä selvästi eniten tapahtuu yksittäisonnettomuuksia. Niistä suurin osa tapahtuu taajama-alueen ulkopuolella laajasti tieverkon eri osilla. **Merkittävin selittävä tekijä yksittäisonnettomuuksissa on liian suuri tilannenopeus.**

Vanhentuneita liittymäratkaisuja on paljon. Liittymäonnettomuuksia on saatu vähennettyä viime vuosina keskittämällä parannustoimia liittymiin, joissa on tapahtunut eniten onnettomuuksia.

Pienetkin liikenneturvallisuuksustoimet ovat tärkeitä. Turvallisuuksua voidaan parantaa myös liikenneympäristön selkeyttämisellä vaikkapa liikennemerkein tai liikennemerkkien havaittavuuden parantamisella. Erityisesti pyritään panostamaan pieniin jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuutta parantaviin toimenpiteisiin taajamissa.

Ympäristö

Merkittävämpien tiehankkeiden suunnitteluun sisältyy aina ympäristövaikutusten arviointi

Ympäristövaikutusten arvioinnissa tarkastellaan laajasti hankkeen vaikutuksia mm. maisemaan, ekologisiin yhteyksiin ja eliölajeihin. Arviointien tulokset otetaan huomioon suunnitelmataratkaisuissa ja käytännön toimia tehdään rakentamisvaiheesta lähtien. Rakentamisen yhteydessä on mm. siirretty voillejokisimpukoita suojaan vesialueella tapahtuvilta rakennustoimilta, siirretty valkohedokkeja tienparannustöiden alta uusille, harkituille kasvupaikoille, pystytetty liito-oraville hyp-pytolppia heikentyneiden liikkumisyhteyksien korvaamiseksi sekä asennettu pesäpönttöjä populaation säilymistien tukemiseksi. Toimenpiteisiin liittyy aina asianmukaiset suunnittelu- ja lupaprosessit sekä toimenpiteiden onnistumisen seuranta.

Tienvarsien niitoilla pidetään yllä myös luonnon monimuotoisuutta

Perinteiset niityt ovat vähentyneet ja tienvarsiympäristöillä on yhä suurempi merkitys niitykasvillisuuden ja hyönteislajien säilymiselle. Eliölajeiltaan monimuotoisia tieympäristöjä on viime vuosina kartoitettu. Merkittävimpien osuuksien huomioon ottamiselle tienpidossa on laadittu ohjeistuksia. Paahdeympäristöjä on lisäksi muotoiltu aktiivisesti niille otollisille tiealueille vt 12 Eura-Rajjala -hankkeessa.

Luonnon monimuotoisuutta uhkaavien vieraslajien tienvarsiesiintymiin on kiinnitetty kasvavaa huomiota

Jättiputkien torjunta on jo muodostunut rutiiniksi kesähoidon toimin, mutta esimerkiksi haitallisen kurturuusun kasvustojen poistaminen tulee olemaan tulevaisuudessa laajamittainen, erillisiä resursseja vaativa toimenpide.

8. Tienpidon ja liikenteen suunnitelma

8.1 Tieverkon hoito

Tieverkon hoito on priorisoitu tärkeimmäksi tehtäväksemme. Tieverkon hoitoon käytetään Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella noin 23 milj. € josta puolet käytetään talvihoitoon.

8.1.1. Talvihoito

Laatuvaatimukset määrittävät, kuinka nopeasti ja missä kunnossa teiden on oltava. Tiet on jaettu mm. liikennemäärien ja liikenteellisen merkityksen mukaan talvihoitoluokkiin. Alueen maanteistä n. 60 % on alimmissa hoitoluokissa ja n. 20 % ylimmissä hoitoluokissa. Liikennesuoritteesta kuitenkin suurin osa ajetaan korkeimpien hoitoluokkien teillä.

Talvet ovat keskenään hyvin erilaisia ja talvihoitotoimenpiteiden kannalta haastavat kelit ovat yleistyneet. Talvisin kelit voivat muuttua nopeastikin, eikä laatuvaatimuksiin aina päästä hoitotoimenpiteistä huolimatta. Teiden talvihoitotoimenpiteiden ajoitusta ei voi valita ennakoon ja kunnossapitotoimet vaativat aina oman aikansa.

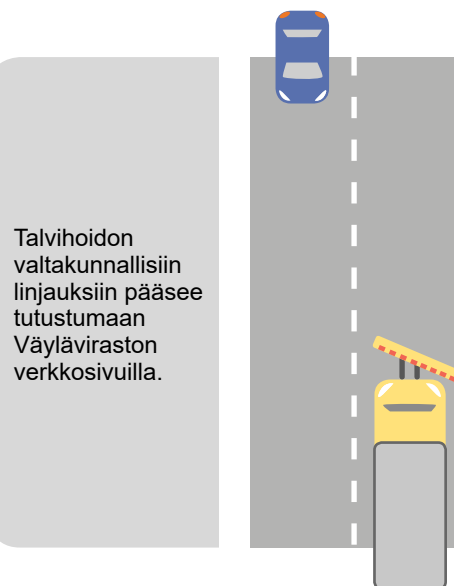
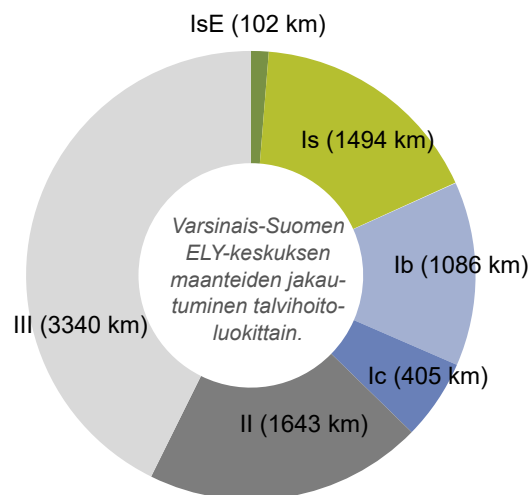
Vilkasliikenteisimmillä pääteillä pyritään siihen, että vakiintuneen talvikelin aikana pystytään ajamaan **nopeusrajoitusten mukaisia nopeuksia**.

Muilla teillä kuljettajan edellytetään sopeuttavan ajonopeuttaan **keliolosuhteiden** mukaan.

Täysin tasalaatuisia ajo-olosuhteita ei voida taata, sillä sade- ja lumikuurot voivat olla hyvin paikallisia.

Suolatuillakin teillä voi olla liukkaita tiejaksoja kylmemmissä kohdissa. Tällaisia kohtia ovat tyypillisesti sillat, kallioleikkaukset ja matalat notkot.

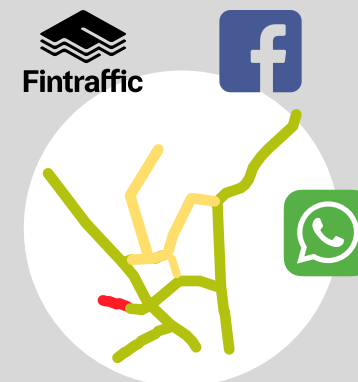
On normaalia, että liukkautta saattaa esiintyä ajoittain ja ajoaika voi pidentyä. On myös huomattava, että pienemmillä liikennemäärillä suola vaikuttaa hitaammin ja tie voi olla liukas suolauksesta huolimatta.

Talvihoidon valtakunnallisiin linjauksiin pääsee tutustumaan Väyläviraston verkkosivuilla.

Ajantasaista tietoa liikkujille

Liikennetilannepalvelusta voi seurata kartalta mm. ajokeliä eri puolilla Suomea, tehtyjä talvikunnossapitotoimenpiteitä sekä ajantasaista liikennetilannetta. Teiden hoidon urakoitsijoilla on käytössä myös omia sosiaalisen median viestintäkanavia, joiden avulla voi seurata, mitä ajankohtaista yksittäisellä urakka-alueella tapahtuu.

8.1.2. Muu hoito

Muu hoito käsittää mm. sorateiden hoidon ja maanteiden keshoidon.

Soratiet

Sorateita hoidetaan pääosin ylläpitävillä toimenpiteillä kuten sorastuksilla ja ojituksilla. Sorateihin on määritetty käytettäväksi vuosittain tietty määrä mursketta. Ojituskierto sorateilla on keskimäärin 10 vuotta.

Kesähoito

Tienvarsien niittoja tehdään kesäkuusta elokuun loppuun saakka. Viherhoitoluokasta riippuen tienvarsia niitetään 1–4 kertaa kesässä. Suurin osa teistä niitetään kerran kesässä. Kasvuolosuhteet vaihtelevat vuosittain, mikä vaikuttaa niittoaikatauluihin ja -kertoihin.

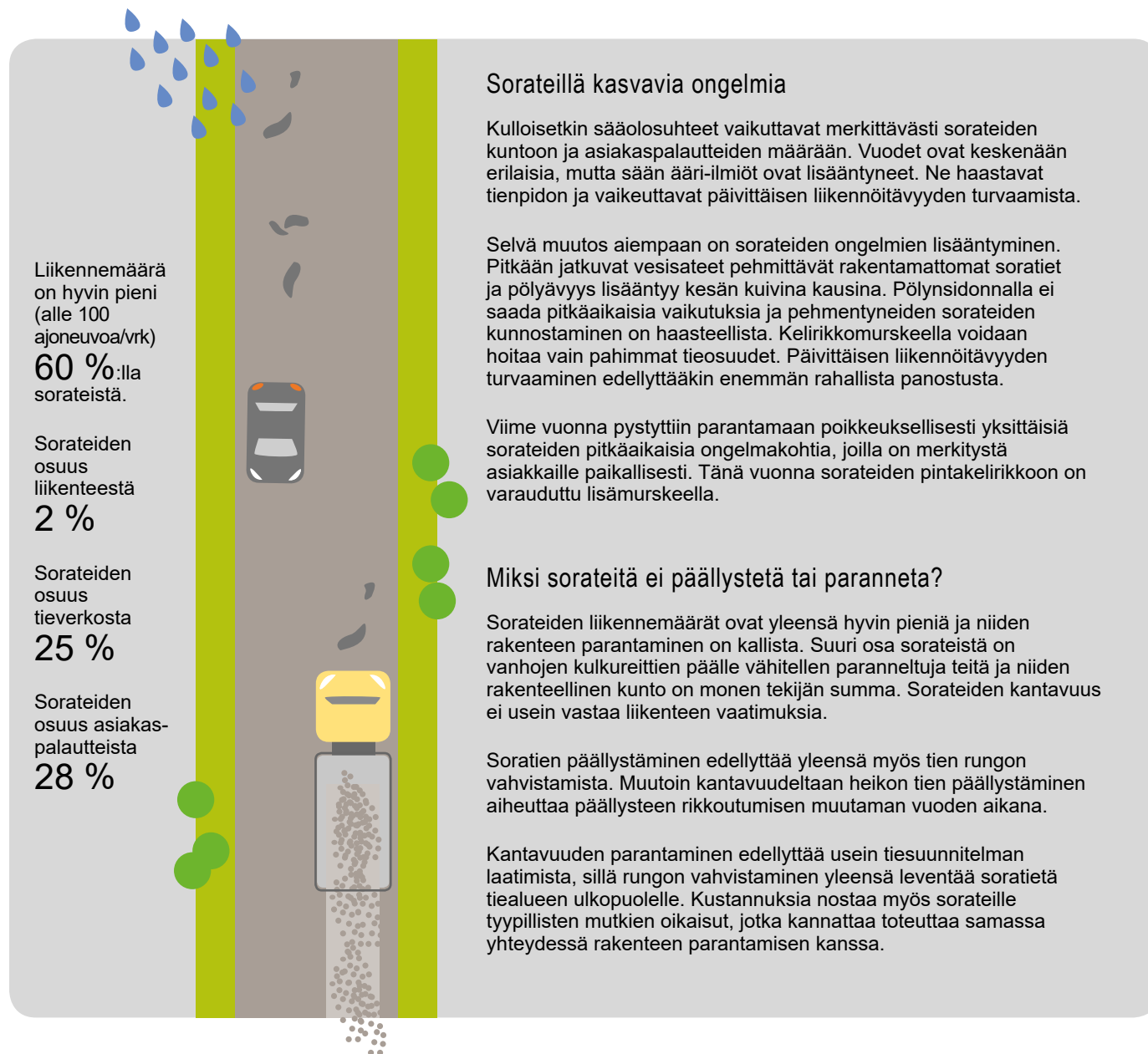
Vesakoiden raivaukset painottuvat loppukesään ja syksyyn. Suurimmalla osalla maanteistä vesakoita raivataan joka kolmas vuosi. Maanteiden liittymäalueilla raivaus tehdään vuosittain. Useammin raivattavia alueita ovat myös pääteiden riistavaara-alueet sekä tieosuudet koulujen läheisyydessä.

Varusteet ja laitteet

Tiestöllä on huomattava määrä erilaisia korjausta kaipaavia varusteita ja laitteita, kuten kaiteet ja tievalaistus. Niiden uusiinmiseen ei ole riittävästi rahoitusta. Lisäksi uuden tieliikennelain myötä on tullut uusia liikennemerkkejä ja moniin merkkeihin ja opasteisiin on tehty selkeyttäviä muutoksia. Lisäksi mm. keltainen sulkuviiva muuttuu valkoiseksi. Osassa uusia liikennemerkkejä ja opasteita siirtymäaika on 10 vuotta. Siirtymäaikana tien päällä tulee näkymään sekaisin uusia ja vanhoja merkkejä ja merkintöjä.

n. 80000
liikennemerkkiä

n. 22000
liikennemerkkien
uudistusta

n. 6000 km
päällystettyjä teitä

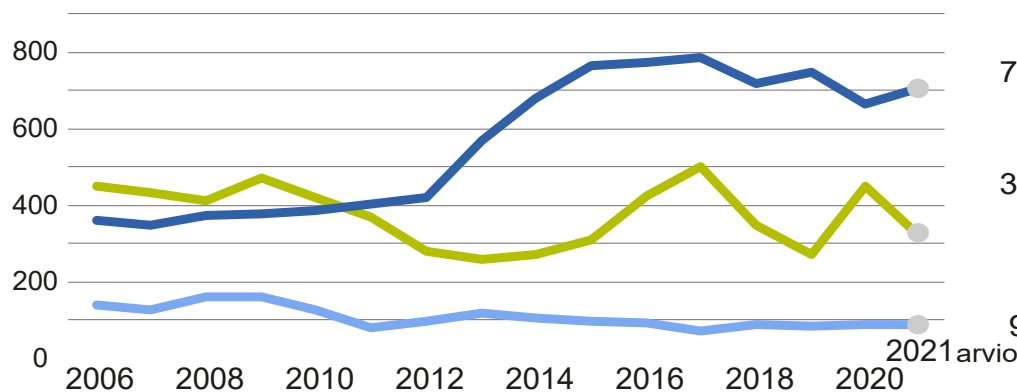
n. 2000 km
sorateita

8.2 Tieverkon ylläpito

Päällystys

Rahaa teiden päällystämiseen on käytettävissä tänä vuonna viime vuotta vähemmän, yhteensä n. 16 M€. Päällystysohjelman pituus on tässä vaiheessa n. 330 km. Se on n. 40 % viime vuotta vähemmän. Pääteiden hyvä kunto mahdollistaa, että päällystysohjelmassa on ohjelman lyhydestä huolimatta useita alemman tieverkon kohteita. Kevyen liikenteen päällystämiseen satsataan ja kohteita on yhteensä n. 30 km.

! Vähäliikenteisten teiden päällystyskierto on jopa 40 vuotta

Huonokuntoiset päällysteet ja päällystysohjelman pituus Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella.

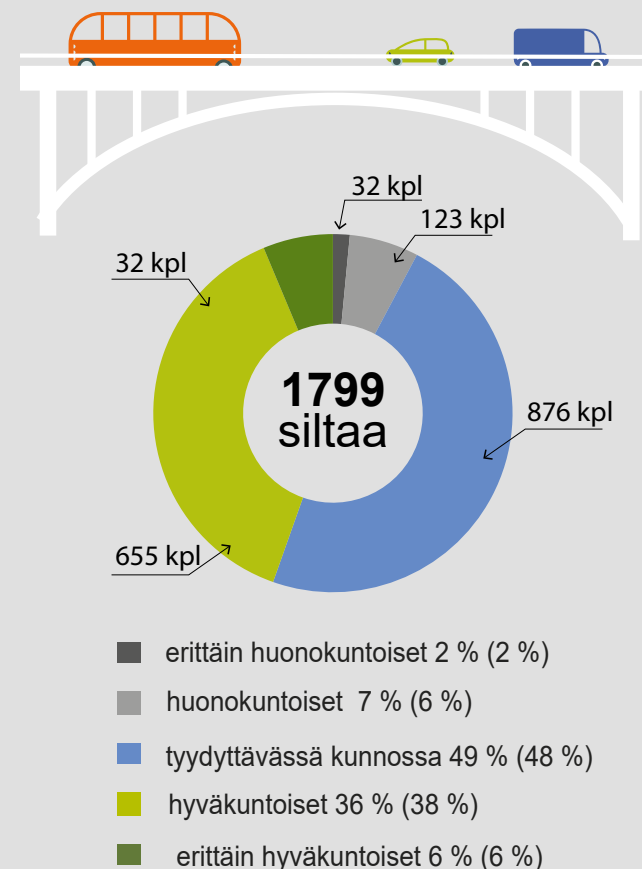
Sillat

Vuonna 2021 peruskorjataan tai uusitaan Varsinais-Suomessa 3 siltaa ja Satakunnassa 5 siltaa. Suurimmat siltakohteet ovat Lillholmenin sillan uusiminen Paraisilla ja Hanhiluodon ja Luotsinmäen siltajen korjaukset Porissa (vt 8). Lisäksi keväällä toteutetaan Kirjalansalmen sillan huonokuntoisen riipputangon vaihto. Näistä siltatöistä aiheutuu merkittäviä liikennehaittoja. Suurempien siltakohteiden lisäksi uusitaan myös putkisiltoja, tehdään pienempiä siltajen korjauksia sekä erilaisia siltoihin liittyviä ylläpitotöitä.

Yksityistiet

Yksityisteiden avustusta myönnetään teiden ja siltajen parantamishankkeisiin sekä lauttapaikkojen avustamiseen. Rahotusta teiden parantamishankkeisiin on tänä vuonna 2,8 M€. Avustusta on aiempia vuosia enemmän ja sitä riittää siltakoh- teiden ohella myös tienparannushankkeisiin.

Varsinais-Suomen ja Satakunnan sillat

Siltajen kunto Varsinais-Suomen ELY-keskuksen alueella 1.1.2021. Suluissa vastaava prosenttiluku 1.1.2020.

KOhteet KARTALLA

(tästä linkistä pääset karttapalveluun)

n. 16 M€

teiden päällystämiseen vuonna 2021

n. 30 km

kevyen liikenteen väylien päällystystä vuonna 2021

n. 40 %

lyhyempi päällystysohjelma kuin vuonna 2020

8 siltaa

peruskorjataan tai uusitaan vuonna 2021

15 M€

siltatöihin vuonna 2021

8.3 Suunnittelukohteet ja alueelliset investoinnit

Tienpidon ja liikenteen suunnitelmassa konkretisoidaan liikennejärjestelmäsuunnitelmissa esitettyjä tavoitteita ja teemoja ajoittamalla toimenpiteitä lähivuosien rahoituskehyksiin.

ELY-keskuksen alueella toteutetaan useita hankkeita erillisrahoitusten turvin. ELY-keskuksen omat mahdollisuudet pienien liikenneturvallisuutta ja alueen kehittämistä tukevien investointien toteuttamiseen ovat edelleen melko pienet.

ELY-keskuksen suunnittelu painottuu keskeisiin pääväyliin ja Saaristotiehen

Vt 2 Porin kohdan tiesuunnitelman laatiminen on käynnissä.

Vt 8 Rauma-Eurajoki yleissuunnitelman ja YVAN laatiminen käynnistyy vuoden 2021 aikana.

Vt 8 Laitilan kohdan tiesuunnitelma on valmis.

Vt 9 Aura-Loimaa välin kolmen ohituskaistaparin tiesuunnittelu on käynnissä.

Vt 9 osalta tiesuunnitelma Turku-Aura osuuden nelikaistaistamisesta on valmis.

E18 Raision keskustan kohdan tiesuunnitelma on valmis.

E18 Naantali-Raisio osuuden tiesuunnitelman laatiminen on käynnistynyt.

Saaristotiellä (mt 180) Kirjalansalmen ja Hesundinsalmen tiesuunnitelmat ovat valmistuneet

Saaristotiellä (mt 180) Kurkela-Kuusisto välin tiesuunnitelman laatiminen on käynnissä

Alueelliset investoinnit

Alueellisia investointeja toteutetaan pääosin talousarviokäsittelyssä myönnettyillä erillisrahoituksilla, kuten MAL- ja kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelmilla. Myös yhteisrahoituksella kuntien kanssa pystytään toteuttamaan yksittäisiä investointeja. Muutoin alueellisiin investointeihin ei ole juurikaan rahoitusta.

Kaikki vuoden 2021 investointi- ja suunnittelukohteet on esitetty linkistä avautuvassa kartassa.

KOhteet KARTALLA

(tästä linkistä pääset karttapalveluun)

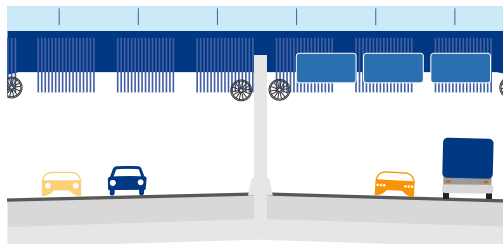
Runsas kaupunkien ja taajamien määrä pääteiden varrella vaatii yhteensovittamista liikenteen kanssa ja aiheuttaa usein turvallisuusongelmia mm. liittymissä

Pienilläkin parannustoimilla voidaan vastata maankäytön ja liikenteen lisääntymisestä aiheutuviin tarpeisiin, mutta hankkeet etenevät liian hitaasti rahoitussyistä

8.4 Kehittämishankkeet

E18 Turun kehätie on yksi Suomen tärkeimmistä pääväyläyhteysistä

E18 Turun kehätie kuuluu Euroopan laajuisen TEN-T tieverkon ydinverkkokäytävään. Suomi on sitoutunut toteuttamaan TEN-T ydinverkkoon kuuluvat väylät EU:n vaatimaan laatutasoon vuoteen 2030 mennessä.

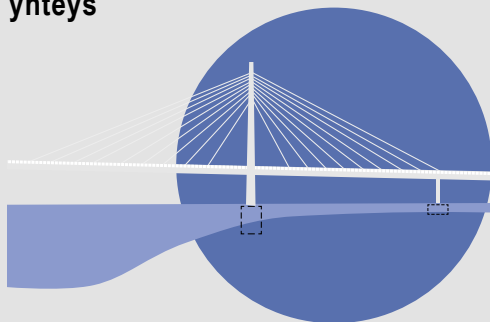
Turun kehätietä parannetaan kolmessa eri osahankkeessa (Kausela-Kirismäki, Raision keskustan kohta, Naantali-Raisio) ja ne etenevät kukin omassa tahdissaan.

Ensimmäisenä toteutukseen on edennyt Kausela-Kirismäki osuus. Sen nelikaististus ja muut toimenpiteet ovat käynnissä ja työt valmistuvat kokonaisuudessaan vuonna 2023. Raision keskustan kohdan

tiesuunnitelma on valmis ja lähdössä hyväksyttäväksi. Raision keskusta tulee muuttumaan, kun hankkeessa mm. rakennetaan noin 450 metrin pituinen maantietunneli ja kehätien sekä valtatie 8 välistä Raision eritasoliittymää parannetaan kolmikerroksiseksi eritasoliittymäksi. Naantali-Raisio osuuden tiesuunnitelman laatiminen on käynnistynyt v. 2021 alusta. Hankkeessa mm. nelikaistetaan Naantali-Raisio tieosuus. Tavoitteena on, että hanke on toteuttamisvalmiudessa noin 2020-luvun puolivälissä.

Saaristotie (mt 180) on ainoa yhteys Turunmaan saaristoon

Elinkaarensa loppupäässä olevien Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen erittäin huono kunto rajoittaa valtakunnallisesti merkittävän Paraisten suurteollisuuden kuljetuksia. Nykyiset painorajoitukset estävät HCT-rekkojen kuljetuksia.

Kirjalansalmen sillan kunto on erittäin huono ja sillalle on jouduttu asettamaan liikennöintirajoituksia. Sillan kuntoa seurataan tehostetusti ja sillalle tehdään tarvittavia korjaustoimenpiteitä, joilla sillan liikennöityvyys turvataan uuden sillan valmistumiseen saakka. Keväällä sillasta vaihdetaan yksi huonokuntoinen riipputanko ja sen avulla voidaan paremmin arvioida muiden jatko-toimenpiteiden tarvetta.

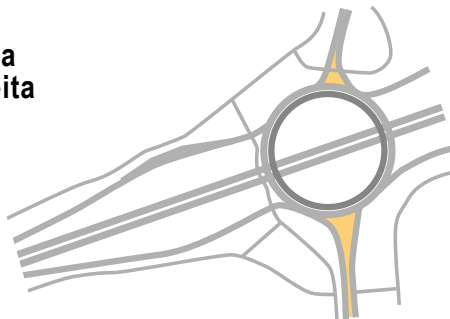
Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen tiesuunnitelmat asetetaan nähtäville keväällä 2021, rakentamisen suunnittelua valmistellaan Väylävirastossa. ELY-keskus kiirehtii siltojen suunnittelun eteenpäin viemistä. Rahoituksen varmistumisesta kestää kuitenkin vähintään noin viisi vuotta, ennen kuin uudet sillat voitaisiin avata liikenteelle.

Saaristotie ruuhkautuu säännöllisesti ja tien turvallisuustilanne on huono. Sen parantamiseksi laaditaan tiesuunnitelmaa Kurkela-Kuusisto -välisen uuden tieyhteyden rakentamiseksi.

- Yksittäisen raskaan kuljetuksen (76 t) merkitys Kirjalansalmen sillan liikelle ja rasitukselle on suuri. Siksi asetettujen rajoitusten noudattaminen on äärimmäisen tärkeää. ELY-keskus saa tietoa ajonopeuksista nopeusnäyttötäuluista ja monitoroinnin kautta sillan liikkeistä. Mikäli näiden pohjalta havaitaan, että asetettuja rajoituksia ei noudateta, ELY-keskus joutuu pohtimaan lisärajoituksia sillalle.

Pääväyläverkolla toimivuuden ja turvallisuuden parantamistarpeita

Alueen päätieverkko ei vastaa monilta osin enää tämän päivän toimivuus- ja turvallisuusvaatimuksia. Parantamistarpeita on paljon.

Mm. valtatie 8 parannetaan Eurajoen kohdalla sekä rakentamalla ohituskaistoja. Laitilan kohdan tiesuunnitelma on valmis ja lähdössä hyväksyttäväksi. Lisäksi kuluvan vuoden aikana käynnistyy yleisuunnitelman ja YVAN laatiminen välille

Rauma-Eurajoki. Valtatielle 2 laaditaan tiesuunnitelmaa Porin keskustan kohdan nelikaistaisamisesta. Valtatielle 9 on valmistunut tiesuunnitelma Lieto-Aura osuuden nelikaistaisamisesta ja lisäksi laaditaan tiesuunnitelmaa kolmesta ohituskaistaparista välille Aura-Loimaa.

8.5 Saaristoliikenne

Varsinais-Suomen ELY-keskus hoitaa saaristoliikennettä keskitetysti koko maan osalta. Vastaamme 40 lauttaapaikasta, joista suurin osa sijaitsee Turun saaristossa ja Itä-Suomen järvialueilla, sekä hoidamme liikenneyhteyksiä 11 yhteysalusliikennettä. Lisäksi avustamme yksityisiä lossiyhteyksiä ja yhteysalusliikennettä. Lautoilla ja yhteysaluksilla liikennöidään määrätyn palvelutason mukaan. Yhteysalukset ja lautat liikennöivät pääsääntöisesti aikataulun mukaisesti. Lossit liikennöivät pääsääntöisesti ilman aikataulua.

Sekä maantielautta- että yhteysalusliikenteessä on käytössä liikennöitsijöiden kanssa solmitut kokonaispalvelusopimukset. ELY-keskus laatii yhteysalusopimukset 5 vuodeksi kerrallaan, maantielauttaliikenteessä sopimuskaudet ovat pidempiä. Sopimusten mukaan reittiä liikennöivä palveluntuottaja vastaa päivittämisen liikennöinnin lisäksi reitin aikatauluista, pienistä laiturien korjaustoista sekä aikatauluista tiedottamisesta.

Uuden toimintamallin mukaan saaristoliikenteen asiakasyhteydenotoista vastaa Liikenteen asiakaspalvelu. Näin asiakkaat saavat asiansa heti vireille tai hoidettua, eikä asian käsittely ole riippuvainen asiantuntijan tavoitettavuudesta. Lisäksi asiakkaille on koottu tietoa saaristoliikenteestä Palauteväylän Usein kysyttyä -palveluun ja siellä on paljon myös matkailijoita hyödyttävää informaatiota.

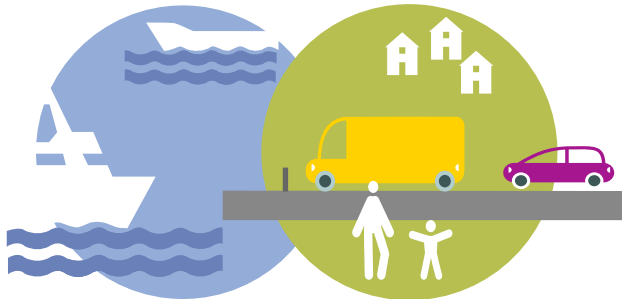
Saaristoliikenteen kehittämisessä korostetaan tehokkuutta, toimivuutta ja kestäviä valintoja

Saaristoliikenteen kehittämistoimenpiteet tähtäävät mm. päästöjen merkittävään vähenemiseen, yhteiskuntaloudelliseen tehokkuuteen, riittävään palvelutasoon sekä yhdenvertaisiin liikkumismahdollisuuksiin eri saaristo-osissa. Näitä edistetään hankintavaatimusten kautta ja edellytyksenä ovat pitkät sopimukset tai järjestämistavan muutokset. Joiltain osin tarvitaan myös lainsäädäntömuutoksia.

Maantielauttaliikenteessä kerätään jatkuvasti tietoja lautta- paikoittain tilatun välityskyvyn riittävydestä ja kysyntään on pyritty vastaamaan palvelutasomuutoksilla. Siirtymäkauden

sopimuksilla poistetaan pahimpia liikenteen solmukohtia ja kehitetään liikennettä kohti hankintastrategian tavoitteita.

Yhteysalusliikenteessä asiakkaiden tyytymättömyyden kohteisiin pyritään vastaamaan tulevissa hankinnoissa siten, että niissä kiinnitetään entistä enemmän huomiota toiminnallisiin ja laadullisiin tekijöihin, huomioiden erityisesti talviajan liikenne.

Laiturityöt

Yhteysaluslaitureissa ja tielaitureissa on kertynyt paljon korjausvelkaa. Maantielauttapaikkojen tilanne on hieman parempi, sillä monilla lauttaapaikoilla on ollut viime vuosina pakko uusia maatukia ja lauttarantoja. Yhteysaluslaitureiden korjauslistan kärjessä on tällä hetkellä useita kalliita ja haastavia kohteita.

ELY-keskus rakennuttaa vuosina 2020–2021 Nauvo-Korppoo lauttaapaikalle toiset maatuet, jolla mahdollistetaan tulevan uuden hybridilautan edellyttämä liikennöinti. Samassa urakassa toteutetaan myös Pärnåsten yhteysaluslaiturin uusiminen sekä rannan pysäköintialueen ja liikennejärjestelyjen parannushanke. Lisäksi uusitaan Norrbyn yhteysaluslaituri Iniössä ja Ruotsalaisten yhteysaluslaituri Rymättylässä. Maantielautta- ja yhteysaluslaitureita korjataan useita vuosittain.

	YMPÄRISTÖ- YSTÄVÄLLISYYS	TEHOKKUUS	SAAVUTETTAVUUS
MAANTIE- LAUTTA- LIIKENNE	- sähkönkäytön lisääminen - biopolttoaineiden käyttö - kaluston uusiutuminen	- siltoittamissohjelman jatkaminen - vaihtoehtoiset käyttövoimat - järjestämistavan optimointi	- yhtenäiset ja yhdenvertaiset järjestämisperusteet maantielautta- ja yksityistielossiliikenteessä - tarveperusteinen resurssien kohdentaminen
	CO2		
YHTEYS- ALUS- LIIKENNE	- biopolttoaineiden käyttö - liikennesuoritteiden optimointi kysynnän mukaan - nykyaikainen kalusto	- tehokkaat reittikokonaisuuudet - kalusto- ja liikennöinti kustannusten optimointi - täyttöasteen optimointi - nykyaikainen kalusto	- yhtenäiset ja yhdenvertaiset järjestämisperusteet yhteysalusliikenteessä - tarveperusteinen resurssien kohdentaminen

Hyödyllisiä linkkejä

[Palauteväylä \(palautevayla.fi\)](https://palautevayla.fi)

- Liikenteen asiakaspalveluportaali
- Voit ilmoittaa ongelmista, antaa palautetta tai tehdä ehdotuksia maanteihin, rata- ja vesiväyliin liittyen
- Voit seurata alueesi palautteita ja ilmoituksia
- Saat neuvoa tienpdon ja liikenteen eri aiheisiin

[Ajantasainen liikennetilanne \(fintraffic.fi\)](https://fintraffic.fi)

- Tietoja liikenteestä havainnollisesti kartalla
- Häiriöt ja tietyöt
- Ajokeli
- Kunnossapito
- Ruuhkat

[Hankehaku \(vayla.fi\)](https://vayla.fi)

- Suunnitteilla ja rakenteilla olevat sekä valmistuneet Väyläviraston kehittämishankkeet sekä ELY-keskusten vastuulla olevat tiehankkeet, joilla on omat nettisivut.